

INNHOLD

1. Konklusjon fra evaluering av Seaside ungdomshus
2. Mandat fra Formannskapet
3. Definisjoner og presiseringer
4. Utredningen
 - mål
 - målgruppe
 - profil og bemanningsgrad
 - lavterskeltilbud
 - kommunens rolle
5. Medvirkning i utredningsarbeidet
6. Konklusjon
7. Vedlegg: Evaluering av Seaside ungdomshus

1. KONKLUSJON FRA EVALUERING AV SEASIDE UNGDOMSHUS 20.11.06

Komité for barn og unge har konkludert med at Seaside ungdomshus per i dag ikke er et fullverdig ungdomshus.

Etter å ha vært i Oslo og Bergen på erfaringsinnhenting kom komiteen fram til at den ønsker

- tilrettelegging for kulturaktivitet i et ungdomskulturhus i Hamar
- et ungdomskulturhus basert på tillit og brukervedvirkning
- et prosjektbasert ungdomskulturhus
- et ungdomskulturhus med lav bemanningsgrad

2. MANDAT FRA FORMANNSKAPET 20.12.06

1. Formannskapet tar evalueringsrapporten til etterretning.
2. Seaside ungdomshus opprettholder og videreutvikler driften i retning brukerstyring innenfor eksisterende rammer inntil videre.
3. Komité for barn og unge utreder fram til sommeren 2007 følgende punkter knyttet til etablering av et ungdomskulturhus
 - målsetting
 - målgruppe
 - profil og bemanningsgrad
 - framtidig lavterskeltilbud til uorganisert ungdom
 - avklaring med kulturskolen

Med utgangspunkt i ovennevnte punkter bes komiteen utrede både mulighetene for å utvikle et ungdomskulturhus i de eksisterende lokalene til Seaside og premissene for innpass i det framtidige kulturhuset.

3. DEFINISJONER OG PRESISERINGER

Komiteens forståelse av begrepene ungdomshus og fritidsklubb:

Fritidsklubb har tradisjonelt hatt en sosialpedagogisk bakgrunn, og målgruppen har gjerne vært uorganisert ungdom. Virksomheten kan være bygget på de fire elementene: Åpen virksomhet, gruppevirksomhet, nærmiljøarbeid og klubbdemokrati. Fritidsklubb er et såkalt lavterskeltilbud som er åpent for alle innenfor en gitt aldersgruppe og geografisk radius.

Ungdomshus (eller allaktivitetshus) bygger i større grad på brukervedvirkning, organiserte aktiviteter og samhandling mellom ulike miljøer. Det kan gjerne ha en større målgruppe, både i forhold til alder og geografisk radius.

Komiteen har i denne utredningen i hovedsak hatt fokus på innholdsforskjellen mellom fritidsklubb og ungdomshus. Komiteen har valgt å bruke begrepet *ungdomskulturhus* for å fremheve fokus på kulturaktiviteter og møteplasser for ulike miljøer og interessegrupper. Begrepet er ikke kun knyttet til et sted, men brukes som *fellesbetegnelse på arenaer for ungdomskulturaktiviteter*. I et kortsiktig perspektiv anbefaler komiteen å bruke eksisterende lokaler i sentrum (for eksempel Strandgata 23, Hydranten og Seaside) og i et langsiktig perspektiv anbefaler komiteen innpassing i et nytt kulturhus på Stortorget.

I mandatet fra formannskapet står det at komiteen skal avklare innpassing av kulturskolen i forhold til etablering av et ungdomskulturhus. Kulturskolen ble orientert om

evalueringsrapporten og invitert til en dialog om framtidig innpassing i et nytt kulturhus. Ledelsen ved Kulturskolen er positiv til å flytte inn i kulturhuset, men har ikke meldt spesifikt arealbehov. Komiteen vedtok tidlig i utredningsprosessen å ikke jobbe videre med kulturskolens plassering i nytt kulturhus, siden dette forventes ivaretatt gjennom arbeidet med nytt kulturhus.

Komité for næring og kultur har parallelt med komité for barn og unges arbeid utarbeidet Kulturmelding for Hamar, og det har vært en dialog mellom de to komiteene underveis. Dagens fritidstilbud for barn og unge i Hamar er opplistet i Kulturmelding del I og er derfor ikke tatt med i denne utredningen. Komité for barn og unge har dessuten hatt høringsutkastet for Kulturmelding del II – strategisk kulturplan med i betraktning i slutfasen av arbeidet med denne utredningen.

4. UTREDNING

Mål

Komiteen anbefaler at ungdomskulturhuset innpasses i et nytt kulturhus på Stortorget. Komiteen finner det naturlig at kulturskolen også blir en del av kulturhuset. I påvente av nytt kulturhus anbefales videreutvikling av kulturtilbudet for ungdom på eksisterende arenaer. Dette innebærer en gradvis utvikling av Seaside, men fortrinnsvis en styrking av ungdomsaktiviteter i andre lokaler.

Komiteen ønsker et bredt tilbud for både organiserte og ikke-organiserte kulturinteresserte ungdommer i Hamar. Det er viktig å understreke at alle ungdommer skal ha mulighet til å dyrke sine interesser uavhengig av interessefelt og ferdighetsnivå. Komiteen vil etablere arenaer der det legges til rette for å knytte kontakt mellom ulike kulturelle miljøer, og mellom amatører og profesjonelle. På disse arenaene skal ungdom få mulighet til å vise fram sine aktiviteter og markedsføre seg selv og sine interesser. I ungdomskulturhuset skal ungdom få erfaring med organisering og gjennomføring av arrangement. Terskelen for dette skal være lav.

Eksempler på aktuelle aktiviteter i ungdomskulturhuset er film, teater, band, kor, musikkensembler, dans, tegning, maling, foto, litteratur samt konserter. Aktiviteter som ikke er aktuelle for et ungdomskulturhus er for eksempel skateboard, motoraktivitet og idrettsaktivitet.

Komiteen ser ungdomskulturhuset som et bidrag til å nærme seg kommunens visjon om å være sentrum i det mest attraktive boområdet i Innlandet. Et godt og omfattende kulturtilbud kan forventes å bidra til at kulturinteressert ungdom blir boende lenger i byen enn de ellers ville ha gjort, samt at det vil være attraktivt for unge å flytte til/ tilbake til byen.

Brukermedvirkning skal være et bærende prinsipp i ungdomskulturhuset. Komiteen anbefaler å etablere et brukerstyre i ungdomskulturhuset med representanter fra de ulike kulturaktivitetene. Gjennom dette vises ungdom tillit og gis ansvar. Det er avgjørende at det administrativt gjøres et grundig utredningsarbeid i forhold til brukerstyret, slik at det blir samsvar mellom brukerstyrets ansvar og myndighet. Styrets plikter, rettigheter og hvem styret skal rapportere til, må avklares.

Målgruppe

Komiteen vil ha et regionalt ungdomskulturhus. På samme måte som komiteen ønsker å knytte ulike kulturelle miljøer sammen, vil den også legge til rette for at kulturinteressert ungdom i hele regionen kan møtes på felles arenaer.

Komiteen mener ungdomskulturhuset hovedsaklig skal være for ungdom fra 10. klasse og oppover. Bakgrunnen for dette er at fritidsklubbene først og fremst blir benyttet av de yngste ungdommene, og det er ikke ønskelig å bidra til å trekke disse ungdommene til sentrum. Også kulturmeldingen slår fast at det er ønskelig å bygge opp et tilbud for den eldste delen av ungdomsgruppa. Det er samtidig viktig å påpeke at dette ikke skal være en absolutt aldersgrense. Komiteen vil ha et ungdomskulturhus på ungdommenes premisser, der de kan skape og utøve egne kulturaktiviteter. Parallelt med dette skal de også få mulighet til å presentere aktivitetene sine for et større publikum. Mye av den daglige virksomheten vil som resultat av dette være forbeholdt ungdom, mens en stor del av arrangementene er åpne for alle som er interessert og blir på den måten en del av det allmenne kulturtilbudet i byen.

Arrangementene i ungdomskulturhuset vil både være arrangement der ungdommene selv er hovedaktører, for eksempel Ungdommens kulturmønstring (UKM), og større konserter med etablerte band og artister. Komiteen mener at ungdom under 18 år i større grad skal kunne delta som arrangør og publikum ved konserter. Komiteen vektlegger også at brukerstyret bør ha en viss myndighet når det gjelder å bestemme målgruppe for arrangementene.

Profil og bemanningsgrad

Komiteen mener at ungdomskulturhuset bør ha stor grad av prosjektbasert virksomhet. Det skal være mulig å få til mange forskjellige aktiviteter i løpet av et år, og ungdommene skal få prøve ut aktiviteter over en kort periode uten å forplikte seg gjennom en langsiktig avtale. En del av driften kan derfor baseres på kortere utleieavtaler. Komiteen ser det som hensiktsmessig å ha en månedsplan eller halvårsplan der ulike prosjekter og arrangement er med. I tillegg må det legges til rette for mer permanent utleie til lag og foreninger.

Komiteen anbefaler på sikt en lav bemanningsgrad i ungdomskulturhuset. På Seaside ungdomshus er det i dag en tradisjonell fritidsklubbemannning med en daglig leder og 6 klubbarbeidere i 31,45 prosents stilling – det vil si tre personer på jobb fire kvelder per uke. I ungdomskulturhuset anbefaler komiteen at de ansatte skal ha fokus på utleie og kulturproduksjon, og at de derfor bør ha kulturfaglig bakgrunn. Hvor stor den totale bemanningen bør være er riktignok avhengig av omfanget på aktiviteten. Komiteen vektlegger at det i denne sammenheng må tenkes langsiktig og at omdisponeringer av dagens personalressurser kan bli foretatt på sikt. En helhetlig tankegang er avgjørende ettersom en eventuell ny fritidsklubb, som på sikt vil erstatte dagens lavterskeltilbud i sentrum, også vil trenge personalressurser.

Lavterskeltilbud

Komiteen anbefaler at det etableres en fritidsklubb i Børstadorrådet (for eksempel i Tannklinikken tidligere lokaler på Rollsløkken skole eller i et nytt HIL-hus). Dette skal være en fritidsklubb etter samme mal som de andre fritidsklubbene i Hamar: lavterskeltilbud, fortrinnsvis for de yngre ungdommene, plassert i lokalmiljøet og med ansatte klubbarbeidere. Komiteen ser for seg en parallell planlegging av oppstart av fritidsklubben på Børstad og videreutvikling i retning kulturaktivitet på Seaside. Dette forventes å lette overgangen når ungdomskulturhuset på sikt blir lokalisert i kulturhuset på Stortorget. Det blir viktig å ivareta dagens brukere av Seaside samtidig som det arbeides med å nå nye målgrupper.

Kommunens rolle

Komiteen ønsker at kommunen skal tilrettelegge for kulturaktiviteter ved å bidra økonomisk og tilby lokaler med nødvendig utstyr. I tillegg bør kommunen være initiativtaker i forhold til å dra i gang kulturaktivitet. Dette samsvarer med komité for næring og kultur sin forståelse av kommunens rolle jfr. Kulturmeldingen. Initiativrollen forventes å være viktigst i begynnelsen, fordi det antas at ungdommene vil komme sterkere på banen med egne initiativ etter hvert.

5. MEDVIRKNING I UTREDNINGSARBEIDET

Komiteen har fått viktige innspill til utredningsarbeidet fra både kulturkonferansen 13. februar og ungdomsrådskonferansen 9. mars. På kulturkonferansen var representanter fra lag og foreninger i Hamar til stede for å gi innspill til arbeidet med etablering av kulturhus på Stortorget. Ungdomsrådskonferansen bestod av representanter fra elevrådene ved de videregående skolene og ungdomsskolene i Hamar. Temaet var knyttet til visjonen i Kommuneplanen om hvordan Hamar skal bli det beste boområdet i Innlandet.

Innspill fra kulturkonferansen som er relevante for arbeidet med ungdomskulturhuset:

- lag og foreninger må ha råd til å bruke et nytt kulturhus
- øvingsrom for band som er for gamle til musikkverkstedet må etableres, samt steder å ha konserter
- øvingsrom for uorganiserte ("kulturløkker" med tak og strøm") må etableres
- det må legges til rette for møte mellom profesjonelle og amatører
- det er mange film/TV-arbeidsplasser på Hamar. Det er viktig å også legge til rette for
- personer som har dette som fritidsinteresse med tanke på å beholde de kreative
- ungdommene på Hamar

Innspill fra ungdomsrådskonferansen som er relevante i arbeidet med ungdomskulturhuset:

- konserttilbudet må forbedres
- flere konserter må være åpne for ungdom under 18 år
- det må arbeides med muligheter for at ukjente band kan få spillejobb
- ungdomskafé som er åpen lenger enn til kl 1800 må etableres
(en slik kafé er under oppstart i sentrum)

Komiteen har sendt ut invitasjon til utdanningsinstitusjoner i Hamarregionen som har kunstneriske linjer (Ankerskogen videregående, Stange videregående, Steinerskolen, Toneheim folkehøyskole og Høgskolen i Hedmark) med informasjon om utredningsarbeidet. I brevet ble de oppfordret til å komme med relevante innspill i arbeidet med ungdomskulturhuset. Komiteen har ikke mottatt noen innspill fra disse instansene.

Senere i utredningsarbeidet ble det invitert til en kveld i rådhuset der uorganisert ungdom skulle få anledning til å gi innspill til innholdet i ungdomskulturhuset gjennom medvirkningsmetodikken "Open space". Dette arrangementet måtte dessverre avlyses på grunn av få påmeldte.

Ungdomsrådet behandlet saken i møte 1. juni.

6. KONKLUSJON

Komité for barn og unge anbefaler at ungdomskulturhuset innpasses i nytt kulturhus på Stortorget. I påvente av dette videreutvikles kulturtilbudet for ungdom på eksisterende arenaer i sentrum. Ungdomskulturhus som begrep brukes her som fellesbetegnelse på arenaer for ungdomskulturaktiviteter i sentrum.

Komiteen anbefaler:

- Brukermedvirkning gjennom etablering av et brukerstyre i ungdomskulturhuset med representanter fra de ulike kulturaktivitetene
- At ungdomskulturhuset skal være regionalt
- At målgruppen hovedsaklig skal være ungdom fra 10. klasse og oppover
- At virksomheten i stor grad bør være prosjektbasert
- Lav bemanningsgrad med fokus på kulturfaglig kompetanse i ungdomskulturhuset. Dagens stillingsressurs på Seaside ungdomshus bør på sikt omdisponeres til henholdsvis ungdomskulturhus og fritidsklubb
- Etablering av ny fritidsklubb på Børstad som erstatning for lavterskeltilbud i sentrum n r Seaside endres til ungdomskulturhus. I en overgangsfase fram til nye lokaler på Børstad står klare, beholdes lavterskeltilbudet på Seaside parallelt med utvikling av kulturaktiviteter
- At kommunen skal være initiativtaker og tilrettelegge for kulturaktiviteter ved å bidra økonomisk og tilby lokaler med nødvendig utstyr

Komité for barn og unge anbefaler at oppfølging av Kommunestyrets vedtak på bakgrunn av komiteens utredning skjer på administrativt nivå og sees i sammenheng med Kulturmeldingen.

KOMITÉ FOR BARN OG UNGE
Evaluering av Seaside ungdomshus
Sluttrapport

INNHOLD

1. Mandat fra Formannskapet
2. Vedtak fra komité for barn og unge - del I
3. Rapportering til Formannskapet
4. Erfaringsinnhenting
 - Besøk på Riverside ungdomshus
 - Besøk på X-ray ungdomskulturhus
 - Besøk på U1880
 - Ungdomsrådets medvirkning
 - Klubbansattes medvirkning
5. Statlig politikk og faglige innspill
6. Parallelle prosesser
7. Vurdering og konklusjon

1. MANDAT FRA FORMANNSKAPET 21.08.05

”Komiteen for barn og unge får i oppgave å gjennomføre en evaluering av ungdomshuset Seaside.

Evalueringen skal gjennomføres i samarbeid med komiteen for næring og kultur. I tillegg skal Ungdomsrådet og ungdomshusets styre involveres i arbeidet.

Evalueringen bør fokusere på ungdomshusets rolle/hensikt, og se på innhold, målgruppa og styring/organisering. Evalueringen bør gjennomføres vinteren 06.

Komiteen for barn og unge skal etter evalueringen komme med konkrete forslag til endringer/gi føringer for framtidig drift av Ungdomshuset. Komiteens forslag må sees i lys av og samordnes med arbeidet med den nye kulturmeldingen og en regional kulturplan.”

2. VEDTAK FRA KOMITÉ FOR BARN OG UNGE

23.02.06

Konklusjon:

Seaside ungdomshus er pr. i dag ikke et fullverdig ungdomshus. Huset har en velfungerende fritidsklubb og flere aktiviteter ut over hva som finnes i en ordinær fritidsklubb.

Begrunnelse:

Forventningene til et nytt ungdomshus har vært sprikende, og vi har ulike bilder av hva et ungdomshus er og hvordan det skal skille seg fra en tradisjonell fritidsklubb. De ansatte ble overført fra Pikeskolen fritidsklubb, og innholdet er i stor grad det samme, men med en betydelig oppgradering hva gjelder lokaler og inventar. Størst materiell forbedring har musikkverkstedet hatt. Seaside skiller seg fra de andre klubbene i Hamar ved at de har musikkverksted, hip-hop verksted og internet-cafe.

Brukergruppen er noe forskjellig når det gjelder alder, etnisk bakgrunn og geografisk tilhørighet. Huset brukes også av andre grupper som Hamar amatørteater, prosjekt ”M” og enkelte ungdomsorganisasjoner.

19.04.06:

1. Komiteen rapporterer sin konklusjon med begrunnelse til formannskapet. Seaside viderefører og videreutvikler sin drift innenfor de rammer de har i dag inntil andre forhold (etablering av kulturhus og bruk av eiendommen Seaside i henhold til Strandsoneplanen) er avklart.

Komiteen for barn og unge har fått følgende oppdrag fra formannskapet:

”Komiteen skal etter evalueringen komme med konkrete forslag til endringer/gi føringer for framtidig drift av Ungdomshuset. Komiteens forslag må sees i lys av og samordnes med arbeidet med den nye kulturmeldingen og en regional kulturplan.”

Komiteen ønsker å vurdere behovet for og innholdet i et ungdomshus i Hamar. Komiteens arbeid skal være avsluttet 01.12.06.

2. Konklusjonen i arbeidet med å evaluere ungdomshuset Seaside rapporteres til formannskapet 30. august.

3. Saksordfører og saksbehandler forbereder videre framdrift for komiteens arbeid med å vurdere behovet for og innholdet i et ungdomshus i Hamar. Framdriftsplanen drøftes i komiteens møte 28.08.06, og presenteres formannskapet 30.08.06.

3. RAPPORTERING TIL FORMANNSKAPET

Saksordfører Elise Murbræck rapporterte til Formannskapet den 13. september 2006. Formannskapet gav klarsignal til å gå videre med fase 2.

4. ERFARINGSINNHEITING

Besøk på Riverside ungdomshus 25. september 2006

Deltakere på turen: Tore Mælumsæter, Elise Murbræck, Solvår Nordahl-Hagen, Elbjørg Hagen, Bjørn Katnosa og Magnus Brox fra komité for barn og unge, Thea Joramo Lysne fra Ungdomsrådet, Lars-Erik Nordrum og Anne Mari Tangen fra Seaside ungdomshus samt saksbehandler Marian Skutlaberg.

Fakta om Riverside:

- Lokalisert ved Vaterland bru på Grønland i Oslo.
- Arena for forebyggende tiltak og for å hindre rekruttering av ungdom til de utsatte miljøene i sentrum.
- Baseres på tre hovedstrategier:
 - kompetansegivende virksomhet
 - nærmiljøsatsing
 - trendutvikling

- Huset inneholder i 1. etg. en ungdomskafé med Pc-er og Internett og kjøkken som drives av arbeidsledig ungdom. I samme etg finnes også et informasjonsnettverk der ungdom skal spørre om helse, skole, fritid og arbeid.
- I 2. etg er det kurslokaler og kompetansegivende virksomhet knyttet til IKT. Praksisplasser formidles gjennom Aetat.
- I 3. etg har Ungdomsteamet base og det er møte- og kontorlokaler.
- Målgruppe: 16-20 år. Byomfattende tiltak.

Besøk på X-ray ungdomskulturhus 25. september 2006

Deltakere: samme som på Riverside ungdomshus.

Fakta om X-ray ungdomskulturhus:

- Lokalisert på Grünerløkka i Oslo.
- Drivhus for aktiviteter som dans, musikk, multimedia, teater, radio, kafé, -produksjonsteknikker og organisasjonsvirksomhet.
- Styres av et husstyre bestående av ledere fra hver gruppe eller aktivitet på huset som har møte hver 3. uke. Alle brukergrupper har fått utdelt nøkkelkort til bygget og kan fritt benytte lokalene.
- Grunnprinsipper:
 - alle ungdommer er en ressurs, ikke ressursvake
 - hjelp til selvhjelp
- Ansattes primæroppgave er å støtte aktivitetsgruppene og koordinere aktivitetene på huset. Kulturkonsulentene har spesialkompetanse innen film, scenografi, teater, data, lyd, musikk, bevegelse og dans.
- Målgruppe: 13-25 år. Alle tilbud er gratis. Byomfattende tiltak.

Besøk på Ungdomshuset 1880 i Bergen 20. oktober 2006

Deltakere: Elise Murbræck fra komité for barn og unge, Thea Joramo Lysne og Alexander Sagsveen fra Ungdomsrådet, Rune Haugen, Kristofer Gimse, Anne Mari Tangen og Bente Johansen fra Seaside ungdomshus samt saksbehandler Marian Skutlaberg.

Fakta om U1880:

- Drives av kulturkontoret for Bergenhus og Årstad, som er underlagt seksjon kunst og kultur under Finans, kultur og næring.
- To ansatte – daglig leder og kokk. I tillegg er det renholder og vaktmester.
- Målgruppe 15-25 år.
- Ligger sentralt plassert i en privateid bygård et par kvartaler fra fisketorget.
- Kafeen er åpen mandag til fredag 11-15 og drives på kveldstid av ungdomsgrupper i huset. En rekke organisasjoner har kontoret i 3 etasje (ungdomsrådet, Ungdom mot narkotika, Frie duellister, tegneserieforeningen i Bergen etc)
- I tillegg inneholder huset en konsertsal og en dansesal.
- Alle brukergrupper får utlevert et nøkkeltkort til huset og det er ingen ansatte tilstede på kveldstid.
- Konsertsalen lånes ut gratis, men det betinges at arrangører må leie inn husets lydtekniker. Dette kan det imidlertid søkes økonomisk støtte til fra kulturkontoret. Det er ingen faste aktiviteter i U1880, men ulike prosjekter, som f.eks ”Tuben” – et scenekunstprosjekt støtte av Storbyordningen i Barne- og likestillingsdepartementet.

Ungdomskulturplanen ”Signatur” ble vedtatt i bystyret i september og understreker den kulturfaglige satsingen som gjøres. Målgruppen er 13-25 år og kulturpolitisk hovedmål er å ”bygge på ungdommens egen kompetanse og kreative kraft og legge til rette for ungdomskulturer bygget på egne mål og interesser.”

Ungdomssatsingen konkretiseres gjennom 11 satsingsområder:

- arenaer for fri kreativ og kunstnerisk utfoldelse
- kulturelt mangfold – kultur for alle
- øke avsetninger til aktører innen kunst- og kulturlivet, som kan gi drahjelp til de unges kultur- og kunstutvikling
- medvirkning; innflytelse og medbestemmelse
- midler til egenaktivitet
- skape møter mellom kunst og de unge gjennom nye formidlingsmetoder og kreative og åpne kunstnermiljøer

- etablering av ”gründerfora” for utvikling av ung kompetanse i verdiskaping
- skape rom for at det kreative, det nyskapende og det utfordrende blir en naturlig del av dannelsesideal og dannelsesprosesser
- økt kompetanse om prosjektledelse og arrangementsledelse
- skape rom for internasjonal utveksling
- ung i Kulturbyen Bergen – hvem, hva og hvor

Komiteens inntrykk fra besøkene:

Riverside og X-ray hadde ulik profil. X-ray og U1880 er organisert på samme måte og stemmer best med det vi kan tenke å etablere i Hamar. Minuset er at Hamar er en mindre by, og har færre ungdommer i aldergruppen fra 18 år og oppover som fortsatt bor her. Løsningen med å gi ungdom ansvar er bra, en ser at det fungerer flere steder. Når det fungerer i store byer som Oslo og Bergen bør det fungere i Hamar. Komiteen ønsker et lignende opplegg i et nytt kulturhus.

Hvis man frigjør midler ved å ha færre ansatte er det viktig at de midlene ikke forsvinner. Det er en forutsetning at et ungdomshus er brukerstyrt.

Ungdomsrådets medvirkning:

Ungdomsrådet har vært representert på befaringer, og representantene har uttrykt at de ønsker et lignende tilbud som X-ray og U1880 i Hamar. Inntrykk fra befaringene har vært presentert for hele Ungdomsrådet som har stilt seg bak konklusjonen.

Klubbansattes medvirkning:

Et av de elementene som skiller Hamar fra Oslo og Bergen er at begge de sistnevnte byene har en betydelig større målgruppe. Ungdommene i Hamar flytter i stor grad fra byen når de er ferdig med videregående skole. Den ressurssterke gruppen 18-25 år er derfor svekket i Hamar. Ved både X-ray og U1880 var aktivitetene prosjektorientert, og dette synes som en veldig naturlig organisering for ungdom som er impulsive av natur. De ansatte ved Seaside peker på at vi allerede har mye kompetanse i organisasjonen innen ulike kulturområder (dans, musikk, lyd, IT, organisasjonsarbeid, foto etc) som man bør ha med seg videre i et ungdomskulturhus.

De ansatte trekker også fram spørsmålet om aldersgrense i et ungdomskulturhus, og peker på at 16-åringer ikke ønsker å være sammen med yngre tenåringer. Til slutt stilles det spørsmål ved i hvilken grad et ungdomskulturhus skal være et tilbud til uorganiserte ungdommer (åpen kafé eller lignende) og hvorvidt miljøarbeiderperspektivet skal være med videre eller dekkes på andre områder. Det bør også drøftes om det skal legges til rette for fast utleie til ulike organisasjoner.

5. STATLIG POLITIKK OG FAGLIGE INNSPILL

Stortingsmelding nr. 39 Oppvekst- og levekår for barn og ungdom i Norge

”Den første fritidsklubben ble etablert i 1953 i Oslo. Etter noen år begynte andre kommuner å følge etter, og rundt 1970 eksploderte opprettelsen av fritidsklubber. Hovedmålet med virksomheten var sosialpolitisk – klubbene skulle forebygge ungdomsproblemer. Utover 1970- tallet fikk klubbene også et kulturpolitisk bein å stå på, og klubbenes egenverdi som ungdomskulturell arena ble understreket.”

”Allaktivitetshusene representerer nyskapninger som har utviklet seg fra begynnelsen av 1980-tallet. Virksomheten spenner fra kafédrift til tradisjonell kulturformidling med

kunstutstillinger og teater. Den viktigste målgruppen er ungdom, men mange av husene omfatter også andre grupper. Det legges stor vekt på egenaktivitet. I 1992 ble Norsk Allaktivitetshus Forening etablert med støtte fra Barne- og familiedepartementet.”

”Ungdomskulturen er mangfoldig og kanskje mer global enn tidligere. En viktig fellesnevner er særlig interessen for musikk, men også interessen for film, data og media.”

”...medieverksteder bør være et tilbud i langt flere kommuner enn hva tilfellet er i dag.”

”Behovene for lokaler varierer kommunene imellom, noe som krever ulike løsninger. Det fins mange gode eksempler på samlokaliseringer mellom lokale kulturbygg, skole, barnehage og ungdomslokaler. Vellykket samlokalisering forutsetter at lokalene planlegges for dette.”

Oppvekst i Norge – Tormod Øia og Halvor Fauske (2003)

”Fritidsklubbene er basert på nærmiljøtenkning. En viktig delmålsetting er å holde ungdommene i bydelen eller i området der de bor. Ungdomshuset tar derimot konsekvensen både av at grupper av ungdom uansett trekker til sentrum, og av at det er legitimt for ungdom å oppholde seg der. Husets særegenhet i en slik sammenheng er knyttet til at det er ikke kommersielt, og til at det innbyr til egenaktiviteter. Eiendomsforholdet, om de unge føler at det er deres sted, at de har styring og kan ta beslutninger, blir dermed viktig.”

6. PARALLELLE PROSESSER

Kulturmelding

Komité for næring og kultur arbeider med en kulturmelding. Et av kapitlene i denne meldingen skal omhandle barn og unge. Det skal både inneholde en statusbeskrivelse av tilbudet til barn og unge i Hamar i dag og trekke opp noen visjoner og linjer for framtidig organisering av barne- og ungdomsarbeidet. Dette arbeidet er imidlertid ikke kommet lenger enn til statusbeskrivelsen og vil derfor ikke kunne trekkes inn i denne rapporten.

Etablering av nytt kulturhus

Det foreligger et vedtak fra kommunestyret om etablering av et nytt kulturhus på den såkalte Shell-tomta ved biblioteket og Sagatun kino. Det danske arkitektfirmaet Vandkunsten har tegnet kulturhuset, men i rådmannens forslag til budsjett for 2007 er det ikke avsatt midler til kulturhus. Når dette kulturhuset vil bli realisert er derfor høyst usikkert pr i dag, men allerede nå gjøres det et stykke arbeid knyttet til framtidig innhold og utforming. Det en kan se for seg som en mulighet er å inkludere et ungdomskulturhus i kulturhuset, for eksempel i den delen av bygget som i dag er det eksisterende biblioteket, nederst mot Strandgaten. Det som i dag er magasiner og kontorer for fylkesbiblioteket i underetasjen kan evt tenkes brukt til musikkverksted. Det er viktig å understreke at dette foreløpig bare er skisser og ideer, men at det er viktig å ha behovet for lokaler til ungdommens kulturaktiviteter med i betraktningen når kulturhuset skal realiseres.

7. VURDERING OG KONKLUSJON

Etter å ha brukt tid på å gjøre seg kjent med innholdet i og organiseringen av Seaside ungdomshus konkluderte komiteen for barn og unge i februar med at huset pr. i dag ikke er et fullverdig ungdomshus.

Seaside ble imidlertid definert som et svært godt fungerende fritidsklubb, som har stabilisert seg på en målgruppe på oppunder 300 ungdommer som bruker huset jevnlig.

Deretter har komiteen brukt tid på å innhente erfaringer og gjøre seg kjent med hva ungdomshus/kulturhus andre steder i landet inneholder.

Stikkord fra erfaringsinnhenting er:

- tilrettelegging for kulturaktivitet
- tillit og brukervedvirkning
- prosjektbasert
- lav bemanningsgrad

Komiteen konkluderer med at en ønsker et kulturhus for ungdom i Hamar basert på brukervedvirkning.

Forhold som må avklares er:

- plassering (i et nytt kulturhus?)
- målgruppe (alder, organisasjoner)
- bemanningsgrad og - profil
- framtidig lavterskeltilbud til uorganisert ungdom (etablering av mindre fritidsklubb i sentrumsnært bomiljø?)

Hvordan og av hvem dette arbeidet skal gjennomføres er det ikke tatt stilling til ennå, dette bør kanskje defineres i en egen bestilling og ses i lys av etablering av kulturhus.